

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „УХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 50 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковен вестникъ“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестникъ“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всъка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. „Ти счупи моитъ окови... Алилуия“. — † Пловдивский Кирилъ.
2. Германско-съветската война въ мистическо освѣтление. — Ст.
3. Въ манастира „Св. Наумъ“. — Ст. Чилингировъ.
4. Причини за невѣрието въ Бога. — Т. Николовъ.
5. Още една трагикомедия. — Серафимъ Георгиевъ.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Художественъ отдѣлъ: Родна речъ.—Иорд. п. Илиевъ.
8. Бележки и отзиви.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Пловдивский Кирилъ.

„Ти счупи моитъ окови... Алилуия“.

(Пс. 115, 7).

Второто робство на българския народъ продължи дълго. То започна съ падането на Търновското царство и надхвърли петъ вѣка, защото едва сега падатъ последнитъ окови на робството. Презъ всички тия робски вѣкове българскиятъ народъ е мечталъ за свободата си и неведнажъ е дръзнавалъ да се бори за нея съ оржие въ ръка. Отъ освобождението насамъ за цѣлия нашъ народъ единъ отъ най-свѣтлитъ народно-политически идеали бѣ обединението на всички българи и на всички български земи. За осъществяване на тоя идеалъ работиха и се бориха нѣколко поколѣния, но, въпрѣки положенитъ трудове и пролѣтата кръвъ, отечествената ни земя остана разпокъсана. Злополучниятъ край на миналата голѣма война не остави никакви надежди, че въ скоро време би могло да настъпи нѣкакъвъ щастливъ обратъ въ сждбата ни, макаръ още отъ първия день на Ньойското насилие за всички мислещи хора да бѣ ясно, че редътъ на насилието и несправедливостта не може да бжде вѣченъ, че колелото на историческото движение не е спрѣло, а продължава да се

върти и все ще докара нѣкаква промѣна. Нито едно насилие не е било безкрайно, нито една неправда не е била вѣчна. И колкото насилието и неправдата сж по-голѣми и по-жестоки, толкова сж по-краткотрайни. Такава е историческата логика, доказана не веднажъ до сега. Историята не познава застой, а още по-малко тоя застой може да се очаква при едно международно положение, който означава отрицание на всѣка правда и жизнена справедливостъ. Европа на парижкитъ мирни договори бѣ изградена върху непримирими противоречия, които отъ самото начало я правѣха негодна за нормално съществуване. Всички опити да се заздрави бѣха осждени на неуспѣхъ, защото при всички тия опити отъ политически, стопански и културенъ характеръ се пренебрегваше най-важното условие за сполука — отстраняване на извършенитъ несправедливости, или поне премахване на острититъ въ явнитъ противоречия. За това не биваше да се говори. То бѣ равносилно на поводъ за нова война. Така заявяваха надменнитъ победители, дори когато сновѣха отъ столица въ столица съ клончето на мира, или пъкъ възхваляха благословието на мира въ най-безплодниятъ институтъ за обезпечаване на мира — Обществото на народитъ. Дали тѣ върваха на думитъ си? Едва ли. А може би сж вървали въ силата си. Победата заслѣпява. Но народитъ, които бѣха обезправени, онеправдани, осакатени и обречени на бедствено и унищожение, съвсемъ не върваха, че международното безредие, създадено чрезъ парижкитъ договори, може да продължи, и че има сила, която да го увѣковѣчи. Ако тѣ бѣха принудени да участвуватъ въ разни предварително осждени на безплодностъ опити да се обезпечаватъ мирътъ и международното сътрудничество, вършеха го съ чувство на угнетеностъ, поради очевидната лъжа, която режисьоритъ искаха да прибулятъ, но всѣкога нескопосно. Една лъжа до небето не може да се укрие съ каквито и да било сръдства на най-майсторската вещина и на най-свършения илюзионизъмъ.

И тѣй, мислещитъ хора върваха, че ще дойде краятъ на насилието. Такива бѣха надеждитъ и у насъ. Но нашитъ надежди отразяваха по-скоро единъ копнежъ за освобождението и обединението на народа ни. Обективнитъ международни условия не даваха основания да мислимъ, че е близъкъ денътъ, въ който тоя копнежъ ще се осъществи като една щастлива сжба на цѣлия ни народъ. И

най-смѣлото въображение се спираше предъ непреодолимитѣ прѣчки, които стояха на пътя ни. Единъ здравъ политически усѣтъ подсказваше, че на първо време трѣбва да сведемъ нашитѣ ревизионистични очаквания до нѣкои поправки на най-грубитѣ несправедливости, на които бѣхме подхвърлени. Но дори и за това нашитѣ съседни не искаха да чуятъ. Не само за единъ умѣренъ ревизионизъмъ не искаха дума да става и страшно се мръщѣха, колчемъ нѣкои се осмѣляваше да говори, а и за изпълнение на нѣкои задължения, предвидени въ мирнитѣ договори. Една неотстъпчивост, която не обещавахе нищо добро за бжднитѣ отношения между съседнитѣ държави.

И тъкмо при толкова нагледъ неблагоприятни изгледи да се подобри сждбата на българския народъ, едно подиръ друго настѣпиха важни събития, които донесоха освобождението на поробенитѣ наши земи и обединението на народа ни. Първата година на още бушуващата война завърши съ голѣмитѣ победи на съюзното германо-италианско оръжие. Това увеличи изгледитѣ и действителнитѣ възможности да бждатъ задоволени нѣкои отъ законнитѣ и справедливи искания на нашия народъ за ревизия на извършенитѣ неправди. И наистина, ние бѣхме честити да си възвърнемъ южния дѣлъ на Добруджа. Втората година отъ войната протече при шеметни изненади. Кой, обаче, можеше да си позволи толкова смѣлото предвиждане, че политическитѣ и военнитѣ събития ще се развиятъ тъй, както се развиха? Можеше ли нѣкой въ началото на тая година да помисли, че сме толкова близу до осъществяването на най-свѣтлия и искъпъ нашъ народностенъ идеалъ, че Тракия и Македония само следъ нѣколко месеци още ще бждатъ приобщени къмъ цѣлостта на свободната наша родна земя? Нека си припомнимъ политическитѣ събития отъ м. мартъ т. г. и особено 25 мартъ. На тая дата бившата Югославска държава влѣзе въ тристранния пактъ, чрезъ което си осигуряваше териториалната цѣлостъ и ненакърнимостъ и придобиваше нови предимства. Какво означаваше за насъ тоя политически актъ, не е потрѣбно да се казва. Сега вече робството на Македония, тая свещена наша земя, се увѣковѣчаваше.

Но само два дни по-късно колелото на историческото движение се завъртѣ съ такава изумителна бързина, че съвсемъ изненадано се създаде нова политическа действителностъ. На 27 мартъ въ Бѣлградъ се извърши превратъ, и Югославското кралство съ стремителностъ се впусна въ една катастрофална авантюра. Трѣбваше да изминатъ само две седмици, за да бждатъ строшени робскитѣ окови на Македония. Две седмици — и нечувано щастливъ обратъ въ цѣлата историческа сжба на народа ни. Всичко стана така бързо и неочаквано, че цѣлѣята български народъ отъ свободната и поробената земя бѣ зашеметенъ отъ радостъ. Сънъ ли бѣ или действителностъ? Единъ петвѣковенъ блѣнъ, вижданъ въ недосегаема далечина, носенъ отъ всѣко родолюбиво сърдце съ тѣга и горестъ, отведнажъ застана предъ насъ като жива действителностъ. За всинца ни въ това удивително развитие на събитията се разкриваше Божието вмѣшателство. То бѣ изживѣно като истинско Божие чудо.

И наистина бѣ чудо. Не е човѣшката сила, която създаде това чудо. Човѣшка сила го осъществи, но Богъ насочи всички обстоятелства къмъ тая развързка на положението. Чудото е Божие

вмѣшателство въ естествения или историческия редъ за постигане на нравствени цели. И тъкмо чрезъ събитията, които последваха акта отъ 27 мартъ, се възстановяваше нарушениятъ нравственъ порядъкъ въ една частъ на нашия размирень полуостровъ. Правото на българския народъ бѣ погасено, земята му бѣ похитена, името му бѣ сурово и безмилостно преследвано, трудътъ му бѣ ограбванъ. Всичко това бѣ една неправда, гласътъ на която стигаше до небето. И ето отъ рѣба на пропастьта силната рѣка Божия ни привлече и ни дари съ свобода и обединение. Въ последния мигъ едно необяснимо вмѣшателство възстанови моралния редъ.

Чудо въ историята? Теологическо обяснение на историята? Това е тъй чудно за съвременната философия на историята, която въ естествената причинностъ на събитията вижда единственото обяснение на цѣлия исторически процесъ. Нѣма да споримъ. Не е потрѣбно да отричаме естествената причинностъ и закономерностъ на историческото развитие и създаване. Но предъ насъ стана нѣщо велико, което въ последнитѣ си причини разкрива единъ непредвиденъ актъ отъ мораленъ характеръ. И въ тоя актъ е Божието чудо. Предъ насъ стана и е велико въ очитѣ ни. Затова почти всички българи възприеха и изживѣха историческата промѣна на сждбата ни като чудо.

Ето защо трѣбва да благодаримъ на Бога съ молитвата на Псалмопѣвеца: „Ти счупи моитѣ окови. . . Алилуия“ (Пс. 115,7). А това значи да помнимъ, че трѣбва да заслужимъ Божиата помощъ. Тая помощъ дойде въ крайния часъ, за да бжде възстановенъ нравствениятъ редъ. Нравствениятъ редъ трѣбва да бжде запазенъ, защото само чрезъ него можемъ да се опремъ на Божиата сила. Голѣмата държава е здрава и устойчива, когато е еднородна, какъвто е случаятъ съ нашата държава сега, но сжщо така, когато се осланя на единъ висшъ нравственъ редъ и го осъществява. Оковитѣ сж вече строшени, но да не отвърнемъ сърдцата си отъ Бога, а всѣкога да Му благодаримъ: Алилуия!

Германо-съветската война въ мистическо освѣтление.

Известна истина е, а отъ християнско гледище — истина безспорна, че историческитѣ събития биватъ по-добре и по-пълно разбираани, когато ги разглеждаме не само въ една научна или философска, а и въ една религиозна, мистична свѣтлина.

Онова, което сега става съ Русия, повдига различни коментари и освѣтления. Твърде интересни християнско-мистични освѣтления се даватъ на германо-съветската война въ известното руско православно списание „Православная Русь“, издавано въ Подкарпатска Русия.

Ще предадемъ нѣкои извадки отъ него. Но умѣстно ще бжде, смѣтаме ние, да се предаде и нѣщо отъ размислитѣ и виденията на великия руски писателъ Достоевски относно сждбата на неговата многострадална родина, защото никой другъ като него не прозрѣ въ руската душа тъй дълбоко и не я разтълкува на другитѣ тъй проникновено, както той я прозрѣ и разтълкува.

Споредъ архим. Серафимъ (Гл. статията му „Господи Исусе Христе, воскреси свяую Православную

Русь! — въ сп. „Правосл. Русь“, 15. VI. 1941 год.) Господь унищожава болшеви́зма чрезъ германска ржка. И тукъ трѣбва да видимъ проява на Божия промисълъ, ако си спомнимъ кой помогна на водачитѣ на болшеви́зма да дойдатъ въ Русия презъ сѣдбоносната 1917 г. Трѣбва да се надяваме, казва архим. Серафимъ, че великиятъ водачъ на германския народъ, Адолфъ Хитлеръ, ще повтори благородния жестъ на императоръ Александъръ I, който въ 1813 г. безкористно помогна на германския народъ да се освободи отъ властта на Наполеона.

Архим. Серафимъ цитира едно пророчество на единъ прозорливъ руски старецъ, произнесено въ началото на революцията¹⁾. То гласи: „Старецътъ предсказа че Германия ще се справи съ революцията. По Божия повеля нѣмцитѣ ще влѣзатъ въ Русия и ще я спасятъ, но въ Русия нѣма да останатъ и ще се върнатъ въ своята страна“.

Въ сщия брой на пос. вестникъ се привежда и едно наскоро (преди 10 години) открито пророчество на св. Серафима Саровски за днешнитѣ събития въ Русия.

„Преп. Серафимъ предрича, че скоро следъ прославянето на неговитѣ мощи, когато срѣдъ годината въ Саровъ ще запѣятъ Пасха, ще настѣпи страшно лихолѣтие въ Русия, и рѣки отъ кръвъ ще залѣятъ всичко. Това сграшно нещастие ще стане по особено Божие допускане, за да се очисти рускиятъ народъ чрезъ огънь и кръвъ отъ каменното безчувствие на днешното време и да се подготви за великия жребий, даденъ му отъ Бога — да просвѣти съ истинската православна вѣра цѣлата вселена. Сжшо тъй е предсказано и за рускитѣ бѣжанци, че тѣ ще бждатъ разсѣяни отъ Бога по цѣлия свѣтъ, за да запознаятъ цѣлия човѣшки родъ съ светото Православие. Който изпълни това свое назначение, тогава Господь ще допустне да се върне въ родината си. Русия съвсемъ ще се очисти отъ болестята си, ще възкрѣсне напълно, велико ще бжде тържеството на Православието. Това свѣтло идваше тържество ще бжде равно на Вселенски съборъ, на „Нова Пасха“. За възкресението на Русия трѣбва да се готвимъ съ общо покаяние и усиленни молитви“.

Контуритѣ на днешнитѣ събития можемъ да видимъ гениално очертани въ пророческитѣ видения и слова на великия Достоевски. Ето нѣкои измежду по характернитѣ отъ тѣхъ:

Предвиждане на катастрофата.

... „Появиха се нѣкакви нови трихини, сжщества микроскопични, които се вселяваха въ тѣлата на хората. Тѣзи сжщества бѣха духове, надарени съ умъ и воля. Хората, които ги приемаха въ себе си, веднага ставаха бѣсни и луди. Но никога хората не сж смѣтали себе си толкова умни и непоколебими въ истината, както се смѣтаха тѣзи заразени. Никога не смѣтаха за по-непоколебими своитѣ преценки, своитѣ научни изводи, своитѣ нравствени убеждения и вѣрвания. Цѣли села, градове и народи се заразяваха и безумствуваха. Всички бѣха въ тревога и не се разбираха единъ другъ, всѣки мислѣше, че само въ него се съдърѣжа истината, и се измжчваше, като гледаше другитѣ. Хората се убиваха единъ другъ въ нѣкаква безсмислена злоба. Армиитѣ още въ походъ изведнѣжъ започваха сами да се терзаятъ, войницитѣ се нахвърляха единъ върху другъ

(Сънятъ на Расколникова въ „Престѣпление и наказание“).

„Идва ми на умъ: какво би било, ако къмъ освобождения мужикъ, толкова неопитенъ, толкова неумѣещъ да сдърѣжа себе си отъ съблѣзни, се нахвърли еврейството? Та какво: веднага ще настѣпи край на мужика, цѣлиятъ му имотъ, цѣлата му сила, още на другия денъ ще мине въ ржцетѣ на евреина, и ще настѣпи такава време, съ което не ще може да се сравни времето не само на крепостничеството, но даже и на татарщината. (Т. XI. Стр. 96).

„Що стана съ руския народъ презъ десетилѣтия и столѣтия тамъ, гдето сж се заселвали евреи — за това свидетелствува историята на нашитѣ руски покрайнини. О, Боже милостиви, що стана съ нашата руска Галиция? (Т. XI. Стр. 104).

„Наистина, погледнете тази тѣлпа отъ тържествуващи чифути и чифутчета, която се нахвърли въ Русия! (Т. XI. Стр. 99).

„Ще се появятъ дребни, подли, най-развратни буржоа и безкрайно множество омотани отъ тѣхъ нищи роби — ето ти картина! Чифутчетата ще пиятъ народната кръвъ и ще се хранятъ отъ развратъ и съ народното унижение (Т. IX. Стр. 288).

„Отвратително е, че ще имъ помагатъ нѣкои руски богаташи, именно ония, които се молятъ на своя милионъ като на богъ. Чудовищната извратеностъ на миогледа за тѣхъ се превърна въ аксиома: съ пари ще купя всичко, всѣка почестъ, всѣка доблестъ, всичко ще подкупя и отъ всичко ще се откупя. Тѣмъ е чужда доблестята на нацията и достоинството на патриота, Тѣ въ всѣка минута на своето сжществуване се съединяватъ съ първия срещнатъ евреинъ, за да предадатъ по-скоро всички и всичко, ако това поиска господинѣтъ. Патрютизъмъ, гражданско чувство, а още повече религиозно, почти липсва въ тѣзи жадни сърдца (Т. X. Стр. 366).

„Безбожниятъ анархизъмъ е близъкъ: нашитѣ деца ще го видятъ...“

Интернационалѣтъ се е разпоредилъ европейската революция да започне въ Русия, и ще започне, защото нѣма у насъ надежденъ отпоръ нито въ управлението, нито въ обществото.

Бунтѣтъ ще започне съ атеизъмъ и грабежъ на всички богатства. Ще започнатъ да преследватъ религията, да разрушаватъ храмоветѣ и да ги превръщатъ въ казарми, ще залѣятъ свѣта съ кръвъ, и следъ това сами ще се изплашатъ.

Еврейтѣ ще погубятъ Русия и ще застанатъ начело на анархията.

Еврейнтѣ и неговиятъ кагалъ, това е заговоръ противъ руситѣ (Т. XI. стр. 63 и 66).

Предвиждане на спасението.

„Свѣтътъ ще се спаси, следъ като бжде посетенъ отъ този зълъ духъ (Т. XI. стр. 381).

Законитѣ на човѣшкия духъ сж още толкова неизвестни, толкова непонятни за ограничената наука, която още се намира въ младенчество, толкова сж неопредѣлени и таинствени, че нѣма и не може да има още нито лѣкари, нито даже окончателни сжди, а има Този, Който казва: *Мое е отмѣщението и Азъ ще въздамъ*. Само Нему е известна цѣлата тайна на този свѣтъ и окончателната сжба на човѣка и на човѣчеството.

Човѣшкиятъ животъ е Божий сждъ: каквото посѣятъ хората, това и ще пожннатъ. И ето ти, неминуемата руска революция — бунтѣтъ противъ Бога, непремѣнно трѣбва да завърши съ това, че една га-

¹⁾ Това пророчество се съобщава и въ кн. на И. К. Сурски. Отецъ Іоаннъ Кронщадскій. Бѣлградъ, 1938 год. Стр. 196.

дина ще погълне друга гадина. Да спаси Богъ Русия! (Т. XI, стр. 238).

„Не се безпокойте, всички тѣзи жестоки човѣшки мжчения отъ идещия безбожнически хаосъ непременно ще ни приближатъ до Бога, защото мнозина ще почувствуватъ непоносима тѣга безъ Бога.

А когато се подигне пакъ религиозността на необходимата висота, само тогава православнитѣ люде ще се избавятъ отъ засилването на явнитѣ гонители на Христа Спасителя, нашия Богъ.

Пъкъ и цѣлиятъ атеистически европейски бунтъ сжщо ще се завърши съ окончателно тържество на християнитѣ, особено на Православието (Т. X, стр. 229).

„И тѣй, запомнете, че за насъ руситѣ вѣчно си остава: религията и Русия е едно цѣло. Рускиятъ национализъмъ, това е Православието, а безъ Православието ние можемъ да се превърнемъ въ роби и въ звѣрска пасмина (Т. XI, стр. 471).

Победата надъ враговетѣ сатанисти непременно ще дойде. До окончателно само изтрѣбване рускиятъ народъ нѣма да дойде. (Т. X, стр. 227).

„Руската вѣра, руското православие е единствената светиня за нашия народъ. Въ нея сж неговитѣ идеали, цѣлата правда и целъ на живота (Т. X, стр. 313).

„Избраничеството на нашия народъ, единствената любовъ на руския народъ е Христосъ, и той обича Неговия светъ образъ по своему, т. е. до страдание .. Стопанинътъ на Русия — православниятъ народъ — е Богоносецъ. Христовиятъ духъ навѣки се е укрепилъ у [насъ тѣй, както, може би, нито въ единъ отъ народитѣ на този свѣтъ, въпрѣки пороцитѣ на нашия народъ. Повтарямъ, че нашиятъ народъ е носителъ на Христа, и само на Него се надява (Т. X, стр. 328 и Т. XI, стр. 428).

„Сждете руския народъ не по онѣзи мерзости, които той така често прави, а по онѣзи велики и свети нѣща, подиръ които той въ своята мерзостъ постоянно въздиша. А не всички въ народа сж мерзавци. Има даже и свети, и още какви! Сами свѣтятъ и на всички ни пжтя освѣтяватъ... Не, сждете нашия народъ не по това, което е той, а по това, което иска да стане. Неговитѣ идеали сж силни и свети. И тѣ сж го спасили презъ вѣковетѣ на мжченията...“ („Дневникъ на писателя“, стр. 66).

Тѣзи нѣща Достоевски е писалъ преди 60—90 години, но той като че ли е нашъ съвременникъ. Съ такова проникновение той е разбиралъ руската душа и руската сждба!

Тѣзи редове, може би, ще хвърлятъ една по-друга свѣтлина и по-дълбоко разбиране на онова, което сега става съ Русия, отколкото свѣтлината, която хвърлятъ разнитѣ научни, социални, политически и пр. писания по този въпросъ.

Като че ли по-логични, по-понятни и по-правдоподобни сж събитията, на които сега сме свидетели, когато ги поставимъ въ мистична свѣтлина, когато ги разгледаме *sub speciae aeternitatis*.

См.

Вие спестявате за децата си. Има ли по-разумна спестовностъ за децата отъ тая, да имъ спестимъ паритѣ чрезъ заема за народната отбрана, съ което сжщевременно гарантираме за иднитѣ поколѣния благодатнитѣ условия на една обединена България.

Въ монастира „Св. Наумъ“.

Общо взето, монастирътъ „Св. Наумъ Охридски“ нѣма оная импозантностъ, каквато сме свикнали по разкази да си представяме. Въ това отношение той далечъ не може да се сравни съ Рилския монастиръ. Негова прилика по-скоро сж Преображенскиятъ монастиръ при Търново, или Троянскиятъ при Троянъ. Но затуй пъкъ той е много по-стариненъ отъ тѣхъ. Пази и много повече паметници, чието подробно описание изисква по-осведомено перо отъ моето. И тѣкмо тая старинностъ е, която кара посетителя, сособено, ако той е българинъ, и ако българското чувство у него още не е затъпено, да трѣпне на всѣка стѣпка, да се преклани предъ всѣка вещь, да се захласва въ богомоленъ унесъ предъ всѣка икона. Ето, още при входа на черквицата, грохнала като запазенъ отъ превратноститѣ на земята хилядолѣтникъ, сж образитѣ на св. Царь Бориса, на св. Кирилъ и Методия, на св. Седмочисленици и още на много свети и мжченици, тѣсно свързали своята духовна и просвѣтна дейностъ съ историята на българския народъ. По тѣхъ кошунствена рѣка е поизтрила българскитѣ надписи, но, все пакъ, е не догледала нѣкои мѣста и е оставила надписитѣ така, както сж били писани нѣкога, още преди кошунството да е сжществувало въ тоя си видъ на Балканитѣ.

Палимъ свѣщъ, приближаваме се до иконитѣ и трѣпнемъ. Трѣпнемъ съ трѣпката на преклонение и предъ великитѣ сподвижници, и предъ силата, която излчватъ тѣхнитѣ полузаличени образи. Родени като насъ, тѣ сж умѣли да живѣятъ и да умратъ не като насъ, защото сж знаели, какъ въ своето самоотречение да догонятъ подвига — подвигъ не за самитѣ тѣхъ, а за други, тѣхнитѣ потомци. Защото, ако не бѣше тоя подвигъ, съ какво бихме могли да се гордѣемъ ние днесъ? И затуй, който българинъ иска да се почувствува гордъ, нека отиде въ монастира „Св. Наумъ“; който иска да разбере, чий потомкъ е, нека се спре предъ образитѣ на българскитѣ свѣтила въ него; който иска да научи, какъ се служи на вѣра и на народъ, нека падне предъ мощитѣ на св. Наума.

Тия мощи, запазени въ една ниша и покрити съ черно, ние не можахме да видимъ. Но нали духътъ витае надъ тѣхъ? А тоя духъ ни бѣше преизпълнилъ сега и ни караше да се чувствуваме блажени и пречистени отъ всички земни прегрѣшения, отъ всѣкакви скверни и съблазни. И, пожелали да отнесемъ нѣщо отъ тоя духъ, положихме върху мощитѣ купенитѣ за споменъ дървени кръстчета. Колкото евтими и прости да сж, тѣ иматъ това предимство предъ другитѣ, че сж били положени въ свето смирение надъ гроба на единъ нашъ, български светецъ.

Подиръ насъ нахълтватъ цѣли групи италиански войници. Тѣмъ тоя монастиръ и тая черквица нищо не говорятъ. Въ своята родина тѣ сж свикнали да гледатъ реликви по-старинни и съ по-голъмо историческо значение. Но защото сж свикнали, затова и знаятъ какъ трѣбва да се отнася човѣкъ къмъ всѣки остатъкъ отъ миналото, който, и като дребна вещь, може да носи голѣмъ дѣлъ отъ историческото битие на единъ народъ. Тѣхнитѣ очи сж любопитни, тѣхнитѣ уста шепнатъ тихо, рѣцетѣ имъ сочатъ отдалече доловенитѣ забележителности, а краката имъ, обути въ тежки и подковани обуца, едва стѣпватъ по каменнитѣ плочи на храма. Съ сжщото любопитство и съ сжщата почитъ изглеждатъ тѣ и насъ. Значи, не сме синове на народъ безъ история; не сме и отъ тия, които въ просташко себепопиянение сж сколасали да

обърнатъ гръбъ къмъ миналото, подъ предлогъ, че носятъ нѣкакви високи идеи за бъдещето, и то бъдеще не на когото и да било, а на цѣлото човѣчество. Зеръ, роднитѣ простори сж твърде тѣсна арена за тѣхната жонгльорска идеология.

Отъ останалитѣ постройки посещаваме най-голтмата — оная, която се издига надъ самото езеро. Типична българска постройка. По всичко изглежда, че не е много стара, най-малко, не е връстница на черквата. Обикновени стъпала извеждатъ на откритъ тремъ. Сега въ дъното му е сложена трапеза. Поздравяваме и нахълтваме въ стаятѣ. Нѣкои отъ тѣхъ сж покоитѣ на злополучния кралъ Александъръ. Обстановка — въ най-обикновена подредба и въ никакъвъ стилъ. Малко по-нагиздена е спалнята на кралицата, но и отъ нея лѣха нѣщо твърде неособено. Затуй пѣкъ особена е гледката отъ прозорцитѣ. Излѣзе ли се пѣкъ на балкона, мжно ще помисли човѣкъ да се прибере вътре — въ стаятѣ. Отвредъ Охридъ и Охридското езеро сж божествено красиви, но отъ тука тѣ сж свръхбожествено дивни, стига само човѣкъ да има представа за свръхбожественостъ. Да се описва подобна красота е кощунство, особено да се описва съ думи. Затова, най-добре е да отиде всѣки, да я види и, като я види, да я преживѣе. За хубавото поне не е необходима наука. Достатъчно е здраво, природно и непокуварено отъ много ученостъ чувство. Инакъ, ако бѣше потрѣбна наука и то съвременна, съ всичкитѣ ѣ теории за художествено съвършеното, св. Наумъ съ своето евангелие (едничкото знание, на което се е покланялъ), никога не би избралъ това мѣсто за свой манастиръ, а би се заселилъ, кой знае въ какъвъ пушинакъ.

— Да седимъ ли още?

Никой не отговаря. Но всѣки отъ насъ знае, че вече е време да си ходимъ. И като деца, силомъ откъснати отъ нѣкоя примамлива витрина, ние едва повличаме крака. Италианскиятъ офицеръ става отъ трапезата и ни кани на закуска. Нѣма що, приемаме поканата и се запознаваме съ останалитѣ две граждански лица. Пълниятъ и доста важенъ господинъ е кметътъ на Поградецъ. Той се чувствува въ своя родина и важничи. И, като домакинъ, гледа да бжде твърде любезенъ къмъ насъ. Любезни сж и останалитѣ. Говоримъ всички на френско-нѣмски, колкото да не мълчимъ и да си преглтваме зальцитѣ. А хубава бѣше изпържената риба. Вкуси ни се, защото, може би, бѣхме гладни.

Още едно око на манастира и неговата околностъ, и потегляме.

Сбогомъ, покровителю на българитѣ. Ти не си ни забравялъ никога, нѣма да ни забравяшъ и занаяпредъ! . . .

— Чакайте, чакайте, кжде сте забързали? Не сме видѣли кулата.

— Коя кула?

— Новата. Ей тая, на, построената отъ кралъ Александра.

— Че това не е ли часовникъ или камбанария?

Калугерътъ долава недоумението ни и обяснява на своя особенъ езикъ:

— Ето параклисъ, стварио го кралъ Александъръ. Потрошио очень много денегъ.

Тая циментова кула се вижда отъ далече, още преди да се види каквата и да било постройка отъ манастира. Тя, наистина, прилича на оная безкусни часовникови кули, които напоследъкъ се мчатъ да красятъ и нашитѣ градове. Но схване ли се съ останалитѣ постройки, кулата дразни до угнетяване, дращи

до възмущение и убива общия тонъ на картината до безобразие. Не знамъ, дали тия думи сж на мѣсто и дали не сж твърде слаби, но, признавамъ си, по-силни не мога да намѣря. Дано нѣкои другъ стори това вмѣсто мене.

Сжщото впечатление се добива и отъ вътре. То икони, то художество, то архитектоника — да си отчупишъ. Да си отчупишъ — така казватъ по насъ. За да не се гнетя повече, зачитамъ се въ отворения на аналоя трѣбникъ. Кога излизамъ вънъ, чета надъ входа славянски надписъ, който на български гласи: „Не се бойте отъ ония, които убиватъ тѣлото; душата тѣ не могатъ да убиятъ“. Това е писано презъ 1925 година, когато е строена и тая карикатура. И какво прозрение! Коего е казано тамъ, това и стана. Довчерашнитѣ владетели на Македония — тѣлото убиваха, но душата не можаха.

— Свети Науме, ти ли вдѣхнови строителя да напише тия пророчески слова? Но, въпрѣки тѣхната дълбока мждростъ, бихъ препоръчалъ да се събори часъ по-скоро тая гавра съ светостъта на манастира. Крѣпка отъ фракъва материя на шаечено палто, или крѣпка отъ шакъ на фракъ по-подхожда, отколкото тая модерна грамада отъ циментъ при старинната и величествена по своята красота черквица. Но тѣй става винаги, когато грѣшниятъ иска да се нареди съ светцитѣ наедно, за да покаже на свѣта, че за безкусницата нѣма граница по време и по пространство.

Ст. Чилингировъ.

Причини за невѣрието въ Бога.

Невѣрие въ Бога е имало всѣкога, има и сега и, може би, ще има винаги, понеже всѣкога сжществуватъ обстоятелства, които го обуславятъ. А вѣрующитѣ люде, особено ония, чиято религиозна вѣра е дейна, трѣбва да знаятъ, кои сж тия особени обстоятелства, на почвата на които вирѣе невѣрието. И, наистина, кои сж тия обстоятелства?

Едно отъ най-обикновеннитѣ и най-често срѣщанитѣ обстоятелства е нежеланието на нѣкои хора да знаятъ или да разбератъ истината. Повечето отъ хората не желаятъ да разбератъ дори най-обикновени житейски истини, за които нито е нуженъ много умъ, нито има нужда отъ напрежение. А тѣ не искатъ да разбератъ истината, понеже считатъ, по разумъ или по чувство, че нѣматъ личенъ интересъ отъ нейната свѣтлина. Виновната свежърва не обича истината за отношенията ѣ съ снахата; виновната снаха мрази истината за тия отношения; лъжеобщественикътъ бѣга и я отрича. По сжщитѣ съображения, отъ гледище на нѣкакви егоистични интереси, важни или маловажни, голѣми или малки, основателни или неоснователни, много отъ хората не разбиратъ и не искатъ да разбератъ религиознитѣ истини. Поради това, естествено е, че тѣ не сж и не могатъ да бждатъ религиозни.

Второ. Невежеството е друго обстоятелство, на почвата на което вирѣе невѣрието въ Бога. Не е въпросъ за онова невежество, което не знае нѣкои отъ истинитѣ въ областъта на науката — много отъ религиознитѣ хора не знаятъ тия истини и това не имъ прѣчи да сж религиозни, а въпросътъ е за онова невежество, което, поради науката, отрича религията. Тая категория невѣрующа смѣта, че религията е само знания или че религията е предимно знания. И понеже нѣкои отъ религиознитѣ учения по въпроситѣ на науката днесъ сж представени въ друга свѣтлина, тѣ смѣтатъ, че малко по малко науката стѣснява кръга на

религията. Ето, на, казватъ тѣ: нѣкога религията учеше, че земята е плоска като тепсия, а днесъ науката учи, че тя е обла; религията твърдѣше, че различитѣ болести се дължатъ на нечисти духове, а науката твърди, че тѣ се дължатъ на микроби; религията твърдѣше, че въ лѣковититѣ води действуватъ чисти духове, а науката твърди, че въ тия води действуватъ минерални вещества, радиоактивни тѣла и пр. Тия хора не знаятъ и не имъ се иска да знаятъ, че науката, като всѣко нѣщо, което се ражда и развива, имаше бабешки периодъ, въ който тя не бѣше разграничена на специални области, а представителитѣ на науката бѣха и свещеници, и лѣкари, и обществени водачи, и държавници — бѣха всичко. И нищо странно и сблазнително нѣма и не би трѣбвало да има въ това, че науката опровергава днесъ нѣкои отъ тѣхнитѣ твърдения по научни въпроси. Това опровергаване никакъ не умаловажава тѣхнитѣ твърдения по чисто религиозни въпроси. Нѣщо повече: даже не отрича нѣкои отъ твърденията имъ по други въпроси. При това трѣбва да се има предъ видъ, че много простиятъ човѣкъ, още повече човѣкътъ преди много вѣкове, не може да разбере учението за микробитѣ въ заразнитѣ болести, поради което трѣбва да му се говори на езикъ разбираемъ за него, на какъвто езикъ сж говорѣли нѣкога великитѣ учители на религията.

Ние имаме случай на това мѣсто да подчертаемъ съ обективни данни, че повече отъ 95% отъ най-виднитѣ представители на научната мисль отъ последнитѣ два вѣка и днесъ сж били религиозни. Ние ще повторимъ повтаряната много пѣти класическа мисль на Паскаля, родоначалника на днешната емпирическа наука, който твърдѣше, че, колкото повече човѣкъ навлиза въ областта на науката, толкова повече се приближава той до Бога, и колкото по-далече стои отъ науката, толкова по-далече стои отъ Бога.

Обаче, невежеството смѣсва въпроситѣ на науката и религията, поради което вади погрѣшни заключения, които и на тая почва подхранватъ неговото невѣрие въ Бога.

Наистина, срѣщатъ се и люде, макаръ много рѣдко, които иматъ изгледъ на всестранно образование и отричатъ религията, но при по-внимателно изследване се установява, че тѣхното всестранно образование е сигурно повърхностно.

На почвата на невежеството отричатъ религията и хора, известни съ своята специална и добра подготовка въ нѣкоя научна област, но внимателното изучаване установява, че образованието на тия хора е едностранчиво. Както добриятъ въ своя занаятъ дърводѣлецъ не е и не може да бжде компетентенъ въ областта на желѣзарството, тъй и за тия добре подготвени въ своята специалностъ хора не може да се каже, че само съ тая подготовка знаятъ и основнитѣ религиозни въпроси.

Трето. Престѣпното и порочно минало на нѣкои хора стои въ тѣхната душа като голѣмъ черенъ облакъ, който не позволява на слънцето на истината и на вѣрата да прониква въ нея. Тоя облакъ стѣснява твърде много умствениятъ имъ хоризонтъ, за да не виждатъ великата религиозна истина. Тѣ сж достатъчно волеви, за да отхвърлятъ отъ себе се духа на разкаянието. Поради това, тѣ си оставатъ невѣрующии. Черното минало подхранва невѣрието. Не приематъ истинитѣ на вѣрата, за да не пробудятъ гласа на съвѣстѣта.

Четвърто. Исканата, съзнателно поддържаната престѣпностъ и порочностъ е друго обстоятелство, на почвата на което вирѣ невѣрието. Тукъ волята прави

усилия да поддържа това невѣрие, защото тя знае отъ опитъ, че само въ невѣрието може сравнително спокойно да упражнява престѣпнитѣ си наклонности и порочнитѣ си щения.

Пето. Една значителна частъ отъ общественитѣ дейци — дейцитѣ отъ лагера на така нареченитѣ лѣвчари, поддържатъ невѣрието въ собствената си душа и проповѣдватъ на другитѣ невѣрие, поради заблудението, че вѣрата въ Бога е прѣчка за осъществяване на общественитѣ идеали, както тѣ ги разбиратъ. Такива сж ония социалисти отъ разни видове нюанси, които изграждатъ своитѣ обществени и политически теории на почвата на материализма. Най-ярки изразители на това течение невѣрующии люде сж комуниститѣ.

Шесто. Има друга категория люде, които си даватъ видъ на невѣрующии и открито изповѣдватъ своето невѣрие, поради плиткоумие. Това сж ония суетни мъже и жени, които искатъ да минатъ въ обществото на повърхностно образование, едностранчиво образование, невежитѣ и суетнитѣ хора за съвременни и културни люде. Тѣхното невѣрие се обуславя отъ единъ предразсѣдъкъ — отъ горепомнатото първо обстоятелство за невѣрието въ Бога — предразсѣдъкъ, че науката и религията сж противни една на друга, къмъ който се присъединява и суетното славолубие и глупавата горделивостъ.

И както на едно друго мѣсто бѣхъ казалъ, ще повторя и сега: изучете добре който искате отрицателъ на религията и нейнитѣ основни истини, и вие непременно, свършено сигурно, сигурно като 2 и 2 правятъ четири, ще откриете една или нѣколко отъ тия причини за невѣрието въ Бога. Обективни данни за невѣрието нѣма. Напротивъ: всѣко обективно обстоятелство води къмъ вѣрата въ Бога.

Като знаемъ това, ние трѣбва съ спокойствие да посрѣщаме думитѣ противъ религията и дори злобата на невѣрующитѣ люде. Тѣхнитѣ твърдения не бива ни най-малко да засѣгатъ нашитѣ религиозни чувства и нашата вѣра. Ние трѣбва да отминаваме тия твърдения съ съжаление за авторитѣ имъ.

Колкото повече човѣкъ се занимава съ въпроса за невѣрието въ Бога и иска да го разглежда въ свѣтлината на здравия разумъ и, изобщо, въ свѣтлината на обективната истина, толкова повече се убеждава въ великата и вѣчната истина, изразена нѣкога отъ пророка: „Рече безумниятъ въ сърдцето си: нѣма Богъ“.

Т. Николовъ.



Заемътъ за народната отбрана, като улеснява държавата, запазва паритѣ ви отъ обезценение, отървава ви отъ увеличение на данѣцитѣ, дава ви възможностъ да рентирате паритѣ си, създава сигурностъ за дома ви, заздравява държавата и ви дава възможностъ да се ползвате отъ перспективитѣ на една велика България. Не жертва, а интересъ е заемътъ за васъ.



Още една трагикомедия.

Марксизмът винаги е поддържал, че „религията е опиумъ за народитѣ“, че тя е единъ отъ идейнитѣ стълбове, върху които се крепи буржоазното общество. Зашото чрезъ заблуденията, въ които въвежда маситѣ, тя ги кара да понасятъ тежкото си земно сжществуване, било съ християнско примирение, било, чакайки спасение не отъ мира сега. По тоя начинъ, революционната борба, естествено, се омжчпява.

Знаейки много добре, че човѣкъ е духовно сжщество и че винаги ще му е необходимо нѣщо повисше отъ него, което да дава задоволително обяснение на лутащитѣ се въ съзнанието му въпроси, Ленинъ съ своя предусѣтъ на политикъ постави въ бждещето общество изкуството на мѣстото на сегашната религия. Така се роди въ Русия движението на безбожницитѣ, което имаше за задача да ликвидира съ вѣрата на руския народъ въ Бога и да го направи пригоденъ за фантазии. Но, както навсѣкжде, така и тукъ, действителността се оказа много по-силна отъ желанията, и животътъ много по-жестокъ отъ идеитѣ. Великиятъ руски народъ, който бѣ отразилъ себе си въ огледалото на свѣта съ своята дълбока религиозност и съ чувство на човѣшко примирение предъ неправдитѣ въ живота, не се поддаде на противорелигиозни внушения. Затова борбата мина презъ много фази. Презъ 1920 г. се създаде така наречената „жива църква“, която имаше за задача да се бори срещу православието. По-късно се забрани всѣкаква религиозна проповѣдь. А презъ 1931 и 1932 г. и следващитѣ ги се започна едно безпощадно гонение на всичко вѣрващо, като се избиваха свещеницитѣ и се събаряха или преобразуваха сжществуващитѣ черкви въ музеи на „религиозни предразсждѣци“. Колко упорита и жестока е била тая борба показва фактътъ, че свещеницитѣ бѣха почти изцѣло унищожени, и въ Москва, най-религиозниятъ градъ на свѣта, отъ 1624 църкви бѣха оставени отворени само 28. Най-оправдателниятъ аргументъ за това безжалостно гонение на свещенослужителитѣ бѣ измисленъ отъ органитѣ на ГПУ: — „саботьори и контрареволуционери“.

Сталиновата конституция обяви, че всѣки може да изповѣдва каквато иска вѣра, но публичната религиозна проповѣдь е забранена. Въпрѣки постановленията на тази конституция, гоненията не спрѣха и продължаватъ и до день днешенъ.

Но ето, че и тукъ се повтори исгорията съ Волтеръ. Великиятъ атеистъ на смъртното си легло бѣ казалъ: „Ако нѣма Богъ, трѣбва да се измисли“. Тѣзи думи сж били изповѣдь на единъ човѣкъ, преминалъ презъ горнилото на много житейски страдания и не смогналъ съ способитѣ на своя философски умъ да озари съ смисълъ житейския си пжтъ. Въ това признаение има нѣщо трагично.

На предсмъртния си одъръ болшевизмътъ въ Русия се опита чрезъ молитви да търси успѣхи за съветското оржие, и г-нъ Майски, съветски представителъ въ Лондонъ, заяви, че Съветска Русия признава религията. Уви! Историята, казваше Херодотъ, се повтаря. Но, само че, веднажъ като трагедия и втори пжтъ като трагикомедия.

Серафимъ Георгиевъ.

(Изъ в. „Днесъ“ отъ 30 септ.)



Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Къмъ оглашенитѣ. . .

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Сега по призвание, а скоро и по благодать, вие сте ученици на Новия заветъ и участници на Христовитѣ тайни. „Направете си ново сърдце и новъ духъ“ (Дан. 18, 31), за да доставите радост на небеснитѣ сили. Ако, споредъ Евангелието, небесата се радватъ за единъ каещъ се грѣшникъ — то колко повече радостъ ще достави на Ангелитѣ спасението на толкова души?! Като встѣпихте въ добрия и превъзходенъ пжтъ, тичайте съ благоговение къмъ попришето на благочестието. Единородниятъ Синъ Божий, Който е готовъ да ви дари избавление, стои предъ васъ и говори: „Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Азъ ще ви успокоя“ (Мат. 11, 28). Вие, покрититѣ съ тежестъта на грѣхопадението и оковани пленници на собственитѣ си грѣхове, чуйте този пророчески гласъ: „Измийте се, чисти бждете, премахнете лукавствата отъ душитѣ си предъ Моитѣ очи“, за да чуете радостното възклицание на ангелския хоръ: „Блажени сж онѣзи, на които беззаконията сж простени, и чиито грѣхове сж покрити“ (Пс. 31, 1). Вие, които току-що сте запалили свѣтилницитѣ на вѣрата, запазете ги въ рждетѣ си неугасими, за да се удостоите да изпѣете брачната пѣсeлъ предъ Онзи, Който на тази всесвета Голгота отвори рая за повѣрвалия разбойникъ.

Ако нѣкой тукъ е още робъ на грѣха, нека се приготви съ вѣра за доброволно възраждане и осиновление, нека смѣкне отъ себе си бедственото робство на грѣха и да приеме блаженото синочество на Господа, за да стане наследникъ на царството небесно. Посрѣдствомъ проповѣдъта „отхвърлете отъ себе си ветхия, споредъ предишното ви живѣне, човѣкъ, който изтлѣва въ прелѣстителни похоти“ (Ефес. 4, 22), за да „се облѣчете въ новия, който се обновява въ познанието, по образа на своя Създателъ“ (Кол. 3, 10). Придобийте съ вѣра залога на Св. Духъ, за да бждете приети въ вѣчнитѣ обители. Пристѣпете къмъ печата на таинството, за да станете удобопознаваеми за Господаря. Съпричислете се къмъ словесното и свето Христово стадо, което е опредѣлено да стои отъ дѣсната Му страна, за да наследите приготвеното за васъ блаженство. Тѣзи пѣкъ, които още сж покрити съ грѣховни люспи, сами се поставятъ отъ лѣвата страна на Христа, защото не пристѣпватъ къмъ Божията благодать, която се дарува отъ Христа при възродителното кръщение. Разбирамъ не възраждането на тѣлото, а духовното възраждане на душата, защото тѣлото се ражда отъ видимитѣ родители, а душата се възражда отъ Бога посрѣдствомъ вѣрата. „Вѣтърѣтъ духа, кждето иска, и гласа му чувашъ“ (Иоан. 3, 8), тогава ако си достоенъ, ще чуешъ: „Хубаво, добри и вѣрни рабе“ (Мат. 25, 21), докажи, обаче, явно, че нѣмашъ въ свѣстѣта си никаква нечистота на лицемѣрието. Ако нѣкой отъ тукъ предстоещитѣ мисли да изкуси благодатьта, много сѣ лъже и не познава силата ѝ.

Отъ руски — *Ибр.*

Дайте, за да ви се даде; вземете участие въ заема за народната отбрана. и обединена България ще ви се отплати.



ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДЪЛЪ

Родна речъ.

Плъзни ти, родна речъ,
навредъ по скъпата земя,
по всѣки кжтъ, далечъ,
кждето бѣ до днесъ тъма.

Плъзни и сгрѣй сърдца
на братя родни и сестри,
въ посърнали лица
огънь на радостъ разискри.

Жадуватъ тѣ за тебъ,
нешастни роби, но светци,
едни въвъ цѣлий свѣтъ
по участь, по беда.

Иди, плъзни срѣдъ тѣхъ,
огрѣй ги, скъпа родна речъ,
не ще е вече грѣхъ,
не ще те гонятъ вече съсъ мечъ.

Йорданъ п. Илиевъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Поклонническо посещение.

Тия дни вестниците съобщиха, че Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“ е взелъ починъ да се устрои отъ всички родолюбиви организации у насъ поклонническо посещение въ новоосвободенитѣ земи. Предстоело свикване на конференция, която ще уреди подробноститѣ около това посещение.

Тоя високопатриотиченъ починъ на съюза „Отецъ Паисий“, върваме, ще се посрещне съ възторгъ отъ всички и у мнозина ще възбуди силно желание да отидатъ по скоро въ новитѣ земи.

И това е много естествено. Преди половинъ година ние всички бѣхме готови да дадемъ мило и драго, за да можемъ поне само да минемъ нѣкакъ презъ поробенитѣ краища и отдалечъ да зърнемъ нашитѣ братя тамъ. Ала това бѣ не само твърде опасно, но и невъзможно. Македония и Тракия повече отъ 20 години бѣха отдѣлени отъ насъ съ китайски стени, като всѣки день все повече и повече отслабваше у насъ надеждата да ги видимъ въ скоро време свободни. А сега — въ тия доскоро земи на страданията и сълзитѣ вече грѣе благодатното слънце на свободата, и всѣки българинъ свободно може да отиде да се поклони на роднитѣ светини въ тѣхъ.

Пъкъ и самитѣ освободени братя чувствуватъ нужда отъ нашето съраждане. Защото, обикновено, когато нѣкому съчувствуваме въ скръбъ, съ това ние намаляваме скръбъта му, а когато му съчувствуваме въ радостъ, правимъ още по-голѣма тая радостъ. Състрадавахме ние досега на нашитѣ сънародници въ тежкитѣ имъ неволи, плачехме съ тѣхъ въ патилата имъ и, като сподѣляхме тѣхнитѣ тжги, правѣхме тия тжги по-леки, по-поносими. Нека сега сподѣлимъ и радостъта имъ, за да я направимъ по-силна и по-дълбока. Нека изпълнимъ християнския дългъ — следъ като сме плакали съ плачешитѣ, да се радваме съ ония, които се радватъ (Рим. 12, 15). Нека всички отидемъ въ благословената земя на св. Климента и св. Наума и да дадемъ на освободенитѣ съна-

родници силни доказателства и увѣрения, че потисниците не ще се върнатъ вече, че тѣ, нашитѣ братя, сж завинаги освободени отъ тежкото робство и никой вече не ще може да ги изтръгне отъ обятията на майката-родина.

Поклонническитѣ пжтувания въ новоосвободенитѣ земи почнаха още въ първия день следъ изгрѣва на свободата въ тѣхъ. Досега тамъ сж направили посещение доста професионални, родолюбиви и културни сдружения. Очаква се да взематъ починъ за такова посещение още и Съюзътъ на свещеническитѣ братства въ България, Богословскиятъ факултетъ при Софийския университетъ, духовнитѣ семинарии, Съюзътъ на православнитѣ просвѣтни и добротворни братства и много още други наши църковно-просвѣтни организации. Всички искатъ да върватъ, че Добруджа, Поморавия, Македония и Бѣломорскиятъ край въ най-скоро време ще бждатъ ошастливени съ такива поклоннически посещения, че въ тѣхнитѣ църкви ще се извършатъ тържествени богослужения отъ голѣми свещенически групи, ще гръмнатъ студентчески и ученически църковни хорове и проповѣди на роденъ езикъ, и по тоя начинъ ще може поне отчасти да се уталожатъ голѣмиятъ гладъ и да се утоли силната жажда на нашитѣ братя, които отъ дълго гладуваха и жадуваха за българска речъ, за родно богослужение и църковно пѣние.

Такова именно едно посещение ще бжде поклонническо въ пълния смисълъ на думата.

Властѣта се справя съ рушителитѣ на държавното и народно единство.

Когато преди единъ месецъ съобщихме, че законопроектътъ за изменение и допълнение на закона за защита на държавата е приетъ отъ Народното събрание при пълно единомислие и единодушие, писахме, че отъ такова единомислие днесъ всецѣло сж проникнати и всички български граждани, които иматъ ясно съзнание за своето мѣсто и роля въ днешнитѣ страховити събития и за повелителната нужда отъ пълно народно единство и сплотеностъ, като сж готови да напрегнатъ всички свои духовни и материални сили, за да отбиятъ всѣкакви вражески пристѣпи противъ сигурността на цѣлокупния български народъ и на уголѣмената българска държава.

Туй съзнание у нашето гражданство вече се проявява на дѣло. Споредъ сведения отъ Министерството на Вжтрешнитѣ Работи, новитѣ изменения въ закона за защита на държавата, които се прилагатъ отъ две седмици, давали бързи резултати. Много отъ разпространителитѣ на невѣрни и тревожни слухове замлъкнали, а други, които продължавали да служатъ на чужди интереси, били вече въ ржцетѣ на полицията и имъ била отнета възможността повече да хулятъ своята родина. Прави особено приятно впечатление, че населението по градове и села оказвало съдействие на властѣта и само посочвало на полицията тия чужди агенти. Всички заловени се изпращали въ концентрационни лагери на работа, а ония отъ тѣхъ, които били съ по-тежки престѣпления, се предавали на сдилищата.

Туй много ясно свидетелствува, че държавата има пълна възможностъ да се справи съ всички, които правятъ опити да рушатъ държавното и народно единство, особено, когато и самото население ѝ помага въ това

ЗА ВСѢКАКВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синодалната книжарница

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Старо-Загорска епархия. На 27 юлий Негово Високопреосвещенство митрополитъ Климентъ, придруженъ отъ протосингела си и архирейския намѣстникъ отъ гр. Казанлъкъ, посети с. Горно Изворово, Казанлъшко. Предъ храма бѣ тържествено посрещнатъ отъ селянитѣ и много гости отъ града и приветствуванъ отъ енорийския свещеникъ. Митрополитътъ отговори. Отслужи св. Литургия. Презъ време на Литургията — на малкия входъ — той отличи съ архимандритско достоинство протосингела си иеромонахъ Григорий, следъ което отечески го приветствува и му пожела усърдна дейность и ревностна служба на Църквата. Новиятъ архимандритъ отговори смирено, като благодари на Митрополита за вниманието, което му е оказалъ да го предложи на Св. Синодъ за това високо отличие, благодари и на Св. Синодъ и се обеща да употреби всички свои сили за ревность и усърдие въ служението си на епархията, Църквата и народа. Презъ време на Литургията Архиепископътъ ржкоположи за свещеникъ дяконъ Кирилъ Ванчевъ на вакантната енория въ с. Черепово, Харманлийско. Службата се завърши съ високо-назидателно слово отъ Митрополита.

Следъ Литургията Н. Високопреосвещенство, заедно съ придружаващитѣ го лица, отиде да освети новопостроената сграда за детско лѣтовище, находяще се на два километра внѣтъ отъ селото, срѣдъ вълшебенъ кътъ на Стара-Планина. Подиръ водосвета той каза вдъхновено слово за любовта къмъ здравия, благотворителността и особената грижа за здравето и укрѣпването на подрастващето поколѣние, залога и бжделето на родината ни. Следъ него говори г. Областниятъ директоръ и др. На тържеството присѣтствуваха множество официални лица и гости отъ града и близкитѣ села.

На 1 августъ — годишнината отъ боеветѣ при Стара-Загора презъ време на Освободителната война, предъ паметника на подполковникъ Калитинъ, Негово Високопреосвещенство, въ съслужение съ протосингела си и градския клиръ, отслужи панихида и молебень, следъ което произнесе вдъхновена речъ за подвига на българскитѣ опълченци и великата жертва на братята руси.

Сщиятъ день Митрополитътъ замина за връхъ „Бозлуджа“, кждето на другия день — 2 августъ — отслужи панихида за българския революционеръ и войвода Хаджи Димитъръ. Тукъ той говори за подвига и дѣлото на легендарния войвода.

На 4 августъ Негово Високопреосвещенство замина на почивка въ Троянската св. Обитель, отъ кждето се върна на 1 септемврий.

На 14 септемврий Митрополитътъ служи въ храма „Св. Богородица“ въ гр. Стара-Загора. Презъ време на службата той награди съ нагрѣденъ кръстъ свещеноикономъ Теодоръ Пенковъ, който по подаване на оставка излиза въ пенсия. Митрополитътъ поздравилъ съ новото отличие о. Теодора, като направи една преценка на служението му като енорийски свещеникъ и дългогодишенъ епархийски съветникъ. Новиятъ ставрофоренъ свещеноикономъ, трогнатъ до сълзи, синовно благодари за голѣмото архипастирско внимание. Следъ това бѣ ржкоположенъ за свещеникъ дяконъ Благомиръ Калчевъ, касиеръ на Ст. Загорската Митрополия, избранъ за II енорийски свещеникъ при сщия храмъ, на мѣстото на от. Теодора. Въ края на службата Ар-

хиепископътъ поздравилъ новоржкоположения свещеникъ и му пожела усърдна пастирска дейность. Отецъ Благомиръ благодари на Митрополита и клетвено се обеща да следва завета на Пастиреначалника Христа и отеческитѣ наставления на своя архипастиръ.

Следъ службата, по случай именния день на Негово Царско Височество Престолонаследника князь Симеонъ Търновски и празника на българската земя, на площада „Князь Симеонъ Търновски“ Негово Високопреосвещенство отслужи молебень и произнесе прочувствено слово за любимеца на българския народъ и за българската земя.

На 15 септемврий, по случай откриване на сждебната година въ Ст. Загорския областенъ сждъ, Митрополитътъ отслужи водосветъ и произнесе вдъхновено слово.

На 18 септемврий Негово Високопреосвещенство, при скромна обстановка въ сждебната зала на Митрополията, отслужи водосветъ и откри съ подходяще слово началото на сждебната година на Ст. Загорския Епархийски съветъ. Протосингелътъ на Митрополията архимандритъ Григорий даде краткъ отчетъ за изтеклата сждебна година.

Г. И. У.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

СЖДЕБНО ОТДѢЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *първото* и *второто* сждебни заседания на Св. Синодъ презъ зимната му сесия на 1941 година ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ производства:

I. сжд. заседание — 22. X. 941 г.

- 1) в. бр. д. № 272/40 на Руси Янковъ Ивановъ и Рада Маринова Златева, отъ с. Лѣярово, Елховско.
- 2) в. бр. д. № 295/40 на Стоилъ и Милка Николови, отъ Варна.
- 3) в. бр. д. № 300/40 на Тодорка Иванова и Атанасъ Д. Парашкевовъ, отъ Русе.
- 4) в. бр. д. № 304/40 на Петъръ Ат. Коларовъ и Димка Дочева, отъ Ловечъ.
- 5) в. ч. д. у. д. № 2/41 на свещеникъ Антонъ Милевъ, отъ с. Голѣмо-Конаре, Пловдивско.
- 6) в. д. у. д. № 13/41 на Паско Георгиевъ и Стоянка Рачева, отъ Варна.
- 7) в. ч. п. № 14/41 на Кирилъ Вълговъ Панковъ и Спасия Иванова, отъ Видинъ.
- 8) в. ч. пр. № 15/41 на Живка В. Бакалова, отъ Варна и Василъ Николовъ Бакаловъ, отъ София.
- 9) в. ч. пр. № 16/41 на Анна д-ръ К. Попова, отъ София и д-ръ Константинъ Поповъ отъ Свищовъ.
- 10) в. ч. пр. № 17/81 на Петъръ Никовъ Ивановъ, отъ София и Иванка В. Проданова отъ София.
- 11) в. бр. д. № 52/41 на Еленка Ив. Топалова, отъ Свиленградъ и Георги П. Найденовъ, отъ София.
- 12) в. бр. д. № 138/41 на Христо Атанасовъ Христовъ и Тодорка Н. Витларова, отъ София.
- 13) в. бр. д. № 139/41 на Мария Петрова Иванова, отъ с. Славейково и Панайотъ Хр. Лазаровъ, отъ с. Шарково, Елховско.
- 14) в. бр. д. № 140/41 на Радка Иванова Тричкова и Нейчо Николовъ Караколевъ, отъ Бургасъ.
- 15) в. бр. д. № 141/41 на Мирко Хр. Димитровъ, отъ с. Методиево, Преславско и Василка Д. Тенчева, отъ с. Кръстина, Айтоско.

II сжд. заседание — 25. X. 1941 г.

1) в. бр. д. № 173/39 на Стефанъ Георгиевъ Величковъ и Райна Георгиева Тончева, отъ с. Никюпъ, Търновско.
2) в. бр. д. № 179/39 на Деспа Георгиева Филева и Георги Чорбовъ, отъ с. Срацимиръ, Варненско.

3) в. бр. д. № 20/41 на Георги Димитровъ Худовъ и Стефанка Атанасова х. Костова, отъ Сливенъ.

4) в. бр. д. № 35/41 на Стойчо и Магдалина Кръстеви, отъ с. Врабево, Троянско.

5) в. бр. д. № 65/40 на Василка х. Петрова Дицова и Василь Тодоровъ Московъ, отъ с. Д. Орѣховица, Г.-Орѣховско.

6) в. бр. д. № 142/41 на Янка Колева Динева и Костадинъ Георгиевъ Костадиновъ, отъ Ямболъ.

7) в. бр. д. № 143/41 на Стоянъ Ив. Поповъ, отъ с. Ясна-поляна и Добра Стоянова Саватиева, отъ с. Равна-гора, Бургаско.

8) в. бр. д. № 144/41 на Дона Желѣзкова Стойкова и Михо Радевъ Ивановъ, отъ с. Вѣнецъ, Карнобатско.

9) в. бр. д. № 145/41 на Ангелъ Николовъ Ончевъ и Злата Георгиева Д. Пенкова, отъ с. Ст.-Караджово, Елховско.

10) в. бр. д. № 146/41 на Александъръ Йорд. Кукуриговъ и Маруша Г. Желѣзкова, отъ Сливенъ.

11) в. бр. д. № 147/41 на Рада Коева Петрова и Иванъ Христовъ Стойковъ, отъ с. Деветакъ, Карнобатско.

12) в. бр. д. № 148/41 на Кръстю К. Минчевъ и Руса Стоянова Драгневъ, отъ Елхово.

13) в. бр. д. № 149/41 на Диню Сл. Биневъ, отъ с. Миладиновци, Ямболско и Кали Хараламбова, отъ Ямболъ.

14) в. бр. д. № 150/41 на Недѣлка Досева Манева и Стойчо Ст. Нешевъ, отъ Русе.

15) в. бр. д. № 151/41 на Александъръ Цв. Неновъ и Инка Александрова, отъ с. Бѣла, Бѣлоградчишко.

Забележка: Ако горнитѣ заседания не се състоятъ на опредѣлената дата, или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Министърътъ на войната, г. ген. Даскаловъ, извърши дълга обиколка изъ Македония. Въ нѣкои градове той е държалъ и речи. Въ една отъ тѣзи речи, произнесена въ Скопие, той е изтъкналъ дългътъ на българина въ днешнитѣ дни и е подчерталъ нуждата отъ единство на българския народъ.

Въ нѣкои села на Драмската околия се появили гръцки чети, които се опитали да смутятъ създадения редъ. Властта е успѣла да се справи съ тѣхъ и да ги разпръсне. При престрелкитѣ има дадени жертви и отъ дветѣ страни.

По случай двойния празникъ на 3 т. м. бѣха извършени нѣкои производства на висши офицери въ армията, а сжщо бѣха направени и помилвания на затворници.

На Източния фронтъ сж се развили при Петербургъ голѣми танкови сражения, гдето надмошие е взело победоносното германско оржие. Германскитѣ въздушни нападения надъ Петербургъ и Москва продължаватъ системно. Успѣшно се развиватъ и нападенията срещу Кримския полуостровъ. Тамъ билъ направенъ и въздушенъ десантъ.

Водачътъ Хитлеръ държа голѣма речъ, въ която изказа пълната си увѣреностъ въ победата на германското оржие. Той заяви, че въ този моментъ

на Източния фронтъ сж започнати военни действия, съ които се подготвя ново огромно събитие.

Тройната конференция въ Москва приключи преждевременно своитѣ разисквания. Политическитѣ срѣди въ Нью-Йоркъ сж на мнение, че голѣма роль за прекъсване на преговоритѣ е изиграла речта на Чърчилъ, който сравнява днешното положение на Съветска Русия съ това на Франция по време на войната, и думитѣ му, че всѣка помощъ е безсмислена.

Германо-турскитѣ търговски преговори сж изведени на добъръ край и очаква се подписването на спогодбата. Този договоръ възобновява стокообмѣна между дветѣ страни и ще има несъмнени отгласи върху англо-турскитѣ отношения.

— Турско-германскитѣ отношения се засилватъ. Двама турски генерали сж поканени отъ германското върховно командуване да посетятъ Източния фронтъ.

Въ протектората Чехия били извършени редица саботажни действия, увреждащи интереситѣ на Райха. Въ протектората е обявено изключително положение. Министъръ-председателътъ на Чехия инженеръ Елиясъ е арестуванъ за държавна измѣна, заедно съ видни генерали, чиновници и пр., които подготвяли бунтъ срещу германскитѣ власти. Извършени сж много разстрелвания.

Английскитѣ министъръ-председателъ г. Чърчилъ държалъ речъ предъ камарата на общинитѣ. Той призналъ, че инициативата по фронтоветѣ е все още въ ржцетѣ на германцитѣ, и подчерталъ, че той не може да бжде голѣмъ оптимистъ. Англия не бивало да забравя, че неприятелътъ е силенъ и далновиденъ, та трѣбва да се очакватъ и още по-ожесточени сражения.

Германо-френското политическо и стопанско сътрудничество се засилва. Постигнато е ново стопанско сътрудничество, което се развива едновременно съ политическото. Германия ще участвува и въ нѣкои френски панаири.

Полковникъ Линдбергъ държалъ нова голѣма речъ, въ която открито обвинилъ Рузвелта, че излъгалъ американския народъ. Той смѣта, че мѣркитѣ, взети отъ американското правителство, не предовратватъ, а ускоряватъ войната.



ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДЪТОПИСЪ.

I. У насъ.

Приветствени телеграми, размѣнени между Н. В. Царя и Високопреосв. Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ по случай двойния празникъ — Царевото възшествие и Независимостта на България.

До Негово Високопреосвещенство Видинский митрополитъ Неофитъ, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ, София.

Съ синовна признателностъ приехъ топлитѣ приветствия и молитвенитѣ благопожелания, които ми изказвате по случай двойния празникъ. Като благодаря вседушевно на Ваше Високопреосвещенство и на Св. Синодъ, препоръчвамъ се на светителскитѣ Ваши и на родната Църква молитви, просейки усърдно Всевишния да закриля цѣлокупния български народъ и му дарува своята щедра благодать.

Царьтъ.

*
Негово Величество Борисъ III,
Царь на българитъ, София —
Двореца

По случай възшествието Ви на престола на славнитъ български вѣнценосци, отъ името на Св. Синодъ и отъ наше име поднасяме на Ваше Величество най-сърдечни приветствия.

Преди 23 години на днешния день народътъ ни преживѣваше страшна покруса и отчаяние. Тогава, призованъ да заеме царския престолъ, младиятъ князь Престононаследникъ внесе въ народната душа блага утеха и надежда за добро бъдеще. Днесъ тая надежда се оправдава. Съ Вашата беззаветна любовъ къмъ народа, мъдрото Ви държавническо творчество и дълбоко политическо прозрение свѣтлятъ народенъ идеалъ — народното обединение — е осъщественъ. Преизпълнени съ чиста радостъ, заедно съ Църквата, клира и народа, вседушевно молитвуваме Всевишния согубо да благослови любимия Царь-Обединителъ съ крепко здраве и дълголѣтно славно царуване надъ създадената отъ Ваше Величество свободна, цѣлостна и независима България и да творите духовно-културния напредъкъ на обединения български народъ.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:

† Видинский Неофитъ.

Праздникътъ на Възшествието и Независимостта. На 3 т. м. обединената родина празнува съ рѣдко въодушевление празника на Възшествието и независимостта. По този случай преди обѣдъ въ храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“ се отслужи тържественъ молебенъ отъ Н. Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия архимандрититъ Дамаскинъ, секретарь на Св. Синодъ, Николай, Климентъ, Игнатий и други клирици. Високопреосвещениятъ Митрополитъ произнесе и кратко приветствено слово за значението на деня. На молебена присѣтствуваха: Негово Величество Царьтъ, Н. Ц. В. князь Кирилъ, военната и гражданска свита на Н. В. Царя, всички министри, начело съ министъръ-председателя г. професоръ д-ръ Б. Филловъ, председателството на Народното събрание, начело съ г. Калфовъ, висши военни и граждански чиновове, дипломатически представители, военни аташета, родолюбиви организации, войскови части и хилядно гражданство. Следъ молебена официалнитъ лица се разписаха въ Двореца.

Деньтъ на пострадалиятъ отъ войнитъ. На 5 т. м., по случай деня на пострадалиятъ отъ войнитъ, въ столичната катедрала „Св. Недѣля“, следъ св. Литургия се отслужиха панихида и молебенъ за падналиятъ и живи герои въ служба на родината отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, подпомогнатъ отъ катедралното духовенство. Високопреосвещениятъ Митрополитъ произнесе наиздателна речъ за подвижницитъ на родолюбието. На службата присѣтствуваха: представители на Двореца, правителството, воинството, военни аташета на приятелски сили, родолюбиви организации и множество богомолци.

Конференция. На 3, 4 и 5 т. м., по починъ на студентското христ. д-во и Комитета на младитъ при българския националенъ съветъ за международно приятелство чрезъ църквитъ, се състоя въ Драгалевския манастиръ конференция, тема на която бѣ: „Православното схващане за човѣка“. Четохъ реферати: о. проф. протопрезв. Ст. Цанковъ, Ал. Никитинъ, Б. п. Стоименовъ, Григоръ Латинковъ и Д. Пенковъ. Присѣтсуваха около 30 души студенти и гости.

Конференцията бѣ открита и закрыта съ молитва къмъ Господа Бога и съ подходящи думи отъ Н. Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ. При закриването на конференцията Високопреосвещ. Стефанъ изказа благопожелания за по-усърдна работа и по-голямъ постижения въ духовния възходъ на нашата академическа младежъ, събрала се подъ най-свѣтлото знаме — знамето на Господа Исуса Христа.

Конференция на архиерейски намѣстници. Миналата седмица въ Скопие били свикани на конференция архиерейскитъ намѣстници отъ Скопско-Велешка епархия. Конференцията, подъ председателството на управляващия епархията Високопреосвещения Търновски митрополитъ Софроний, заседавала два дни. Били разгледани въпроси отъ административно-сѣдебенъ характеръ, като били размѣнени и гледища за уеднаквяване на службитъ съ тия въ старитъ предѣли на царството. Архиерейскитъ намѣстници направили доклади за състоянието на духовнитъ имъ околии.

Учебнитъ занятия въ Софийската духовна семинария. На 1 т. м. започнаха учебнитъ занятия въ Софийската духовна семинария. Сутринтъ, преди часоветъ, въ семинарския храмъ се отслужи водосветъ отъ Негово Високопреподобие архимандритъ Николай, ректоръ на духовната семинария, въ съслужение съ семинарски клирици-учители. Преди службата Високопреподобиятъ Ректоръ произнесе напжествена речъ за дълга и предназначението на духовнитъ питомци. На водосвета присѣтствуваха: Негово Високопреподобие архимандритъ Дамаскинъ, всички учители, ученици и нѣкои родители.

Стажъ за учители по религия. Както съобщихме въ миналия брой, тази година се урежда стажъ за учители по религия. Назначенитъ за учители презъ тази година трѣбва съ заявлението до рководителя на стажантския институтъ и директоръ на III Соф. мжжка образцова гимназия да представятъ само следнитъ документи: 1. Диплома за висше образование, 2. Зрѣлостно свидетелство, 3. Кръщелно свидетелство, 4. Уволнителенъ билетъ или призивно свидетелство и 5. Служебно свидетелство отъ гимназията, че при назначението сж представили всички необходими за това документи

II. Въ чужбина.

Въ новоосвободенитъ земи на Русия. „Православная Русь“, издавана въ гр. Владимирова (Словакия), съобщава, че, срѣдъ всеобщото разрушение въ Смоленскъ, съборната църква въ тоя градъ останата цѣла и неповредена. Сжщо и въ гр. Псковъ старата катедрала била запазена цѣла, въпрѣки страшнитъ разрушения, причинени на другитъ здания въ града. За първата св. Литургия, отслужена въ Смоленскъ подиръ освобождението му, американскитъ журналистъ Стейнкопфъ пишелъ следното:

„Понедѣлникътъ (11 августъ), когато азъ пристигнахъ въ Смоленскъ, бѣ голъмъ день за православиетъ въ тоя градъ: всички говорѣха за светата Литургия, която била отслужена предидния день (недѣля) въ бѣлата златоглава катедрала, която останала неповредена. Това е било първото обществено богослужение въ Смоленскъ следъ 21 година. Авъ видѣхъ стотици вѣрующии, които плачеха, като предаваха проповѣдта на свещеника, който презъ време на съветското владичество е билъ зидаръ и майсторъ на печки. Сега той оставилъ зидарскитъ инструменти и отново е станалъ свещеникъ. На катедралата все още се вижда надписътъ „Антирелигиозенъ музей“.

Сжщиятъ вестникъ съобщава, че Почаевската лавра

уцѣля отъ разрушение презъ време на войната, само че била ограбена отъ болшевицитѣ, както билъ ограбенъ и Корецкиятъ женски манастиръ. Всички архиереи на бившата Полска автокефална православна църква, които се намирили въ окупиранитѣ отъ Съветитѣ области, били живи и си оставали на мѣстата, съ изключение на епископъ Симонъ, който билъ погубенъ като мъженикъ: отрѣзали му езика, носа и ушитѣ и го разчѣнали.

Въ Съединенитѣ щати. Протестантски епископъ протестира срещу изявленията на Рузвелтъ. На 1 октомврий председателтъ на Съедин. щати г. Рузвелтъ бѣ направилъ изявления въ смисълъ, че въ Съветска Русия имало свобода на религиознитѣ изповѣдания. На другия оше день Реймондъ Уейдъ, протестантски епископъ въ Детроитъ, изпратилъ до г. Рузвелтъ телеграма, съ която протестиралъ срещу тия му изявления, които окачествилъ като напълно лъжливи и като мистификация. „Писмени констатации — казалъ епископътъ — сж безъ стойностъ, щомъ не бждатъ потвърдени отъ факти. Затварянето и избиването на десетки хиляди пастори, свещеници и братя поради тѣхното изповѣдание, както и затварянето на хиляди църкви въ Съветския съюзъ, сж много по-убедителни, отколкото думитѣ“.

Кнежанско църковно настоятелство.

Обявление № 39. Обявява се на интересувашитѣ се, че на 12 септемврий 1941 год. отъ 4—5 часа под. обѣдъ, ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция, за отдаване подъ наемъ църковния дюкянъ, находящъ се въ двора на храма „Св. Троица“ въ с. Кнежа, за срокъ отъ три години (отъ 1 ноемврий 1941 г. до 31 октомврий 1944 год.) съ първоначална цена хилядо и осемстотинъ лв. годишно.

Законътъ за Б. О. П. и правилникътъ за прилагането му сж задължителни.

Кнежа, Орѣховско, 1 октомврий 1941 г.

На Църковното настоятелство

1—164—1 Председателъ: *свещ. Василий попъ Христовъ*

Църк. н-во въ с. Маданъ, Фердинандска ок.

Обявление № 9. Маданското църковно настоятелство съобщава на интересувашитѣ се, че на осмия день отъ публикуване на настоящето въ канцаларията на общината въ с. Маданъ ще се водятъ преговори по доброволно спазаряване за направата на иконостасъ за новата църква.

Ширината на иконостаса ще бжде 6 метра.

Желателно е всѣки конкурентъ да представи свой проект-планъ.

Всички разноски сж за смѣтка на наемателя.

Законътъ за Б. О. П. и правилника за прилагането му сж задължителни.

с. Маданъ, 29 септемврий 1941 година.

1—165—1

Отъ Настоятелството.

Обявление. На 20 октомврий т. г. ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ 14 декара ниви въ мѣстността „Нови ниви“, Боляринско землище, Пловдивска околия.

Първоначалната цена е 150 лв. на декаръ. Разносикитѣ сж за смѣтка на наемателя.

с. Болярно, 6. X. 1941 год.

1-169-1

Отъ Настоятелството.

Главенъ редакторъ: Хр. Поповъ.

Камбани

Църковни и училищни.

Винаги голѣмъ изборъ, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия ще намѣрите при прочутия

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолѣяръ.

ул. „Татарли“ № 65 — София.

Преливамъ спукани камбани на самото мѣсто или въ лѣярницата ми, като ми се заплаща само труда по 10 лева на килограмъ.

По поржчка изработвамъ камбани, които ще бждатъ рѣдкостъ въ страната ни.

1—171—1

КАМБАНИ

църковни, училищни

Винаги голѣмъ изборъ, съ ясни и продължителни тонове камбани ще намѣрите въ лѣярницата на дипломиранитѣ камбанолѣяри

Братя Алексиеви

ул. „Велбуджъ“ № 3 — Пловдивъ.

Изработваме по конкурсъ и поржчки и ги доставяме срещу гаранция чрезъ всички Митрополии. Замѣняваме и преливаме спукани въ Пловдивъ и на самото мѣсто.

1—172—1

Обявление № 42. Църковното настоятелство при храма „Св. В. М. Димитрий“ — гр. Хасково, на 10 октомврий т. г. ще произведе търгъ за отдаване подъ наемъ на 33 декара ниви въ Узонджовско землище — Хасковска околия, съ първоначална цена по 100 на декаръ.

Наемателниятъ периодъ е за 3 години. Залогъ за правоучастие е 5 на сто. Всички разноски сж за смѣтка на наемателя.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

Хасково, 30 септемврий 1941 година.

1—166—1

Отъ Настоятелството.

Църковно настоятелство „Св. Атанасий“ — Калоферъ.

Обявление № 55. На 11 день отъ публикуване настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ ще се произведе търгъ по доброволно съгласие за отдаване на предприемачъ изработването на декорацията и боядисването вътрешнитѣ стени на храма.

Предприетието възлиза на около 30,000 лева.

Залогъ за правоучастие 10% отъ стойността.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

гр. Калоферъ, 27. IX. 1941 год.

1—168—1

Отъ Настоятелството.

Обявление № 83. Изгубеното кръщелно свидетелство на Димитъръ Ян. Бешевъ, роденъ на 1914 год. въ с. Ракитово, Пещерско, е невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Ракитово, 19 септемврий 1941 година.

1—163—1

Енор. свещеникъ: *попъ Ивановъ.*

Обявление № 693. Изгубеното кръщелно свидетелство № 428 отъ 1904 г. на Варадинъ Петровъ, отъ с. Ребро, Трънско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

гр. Трънъ, 26 септемврий 1941 година.

1—158—1

Арх. Намѣстникъ: прот. *Петъръ Калевъ.*

Печатъ С. М. Стайковъ — София.